

Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме“ Београд

***ИЗВЕШТАЈ О ОСТВАРИВАЊУ
ПРОГРАМА УПРАВЉАЊА ПАРКОМ ПРИРОДЕ „ЗЛАТИБОР“
за 2019. годину***

Ужице, октобар 2019. године

I	УВОД	2
II	ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА	4
III	ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЂЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ	6
1.	Приоритетне мере и активности на управљању природним вредностима	6
2.	Приоритетне мере и активности на управљању културно – историјским вредностима	15
3.	Управљање природним вредностима	15
3.1.	Задаци и активности на заштити и управљању шумама	15
3.2.	Задаци и активности на заштити и управљању ловном и риболовном фауном	16
3.3.	Задаци и активности на заштити, развоју и управљању водама	17
3.4.	Задаци и активности на заштити, развоју и управљању пољопривредним земљиштем	18
3.5.	Задаци и активности на коришћењу споредних шумских производа	18
3.6.	Задаци и активности на мониторингу	18
IV	ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА	22
V	ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА	23
1.	Мере и услови	23
2.	Активности и учешће управљача на просторном планирању, изградњи и уређењу грађевинског земљишта, инфраструктурног планирања и уређења, изградњи рекреативне инфраструктуре, на санацији подручја и др.	23
VI	ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА	28
VII	САРАДЊА	32
1.	Сарадња и партнерство са локалним становништвом	32
VIII	ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ	33
IX	ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА	36

I УВОД

Парк природе

„Парк природе је подручје добро очуваних природних вредности са претежно очуваним природним екосистемима и живописним пејсажима, намењено очувању укупне геолошке, биолошке и предеоне разноврсности, као и задовољењу научних, образовних, духовних, естетских, културних, туристичких, здравствено – рекреативних потреба и осталих делатно-сти усклађених са традиционалним начином живота и начелима одрживог развоја.”

(Закон о заштити природе: „Службени гласник Републике Србије”, бр 36/09, 88/10, 91/10 и 14/16)

„Заштићена подручја где је дуготрајна интеракција човека и природе произвела јединствене еколошке, биолошке, културне и естетске вредности и где је одржавање тог односа неопходно ради очувања ових вредности.“

Водич за примену IUCN категорија управљања за заштићена подручја, WCPA, IUCN, 2008, Гланд, Швајцарска. (*Guidelines for Applying Protected Area Management Categories*, WCPA, IUCN, 2008, Gland, Switzerland)

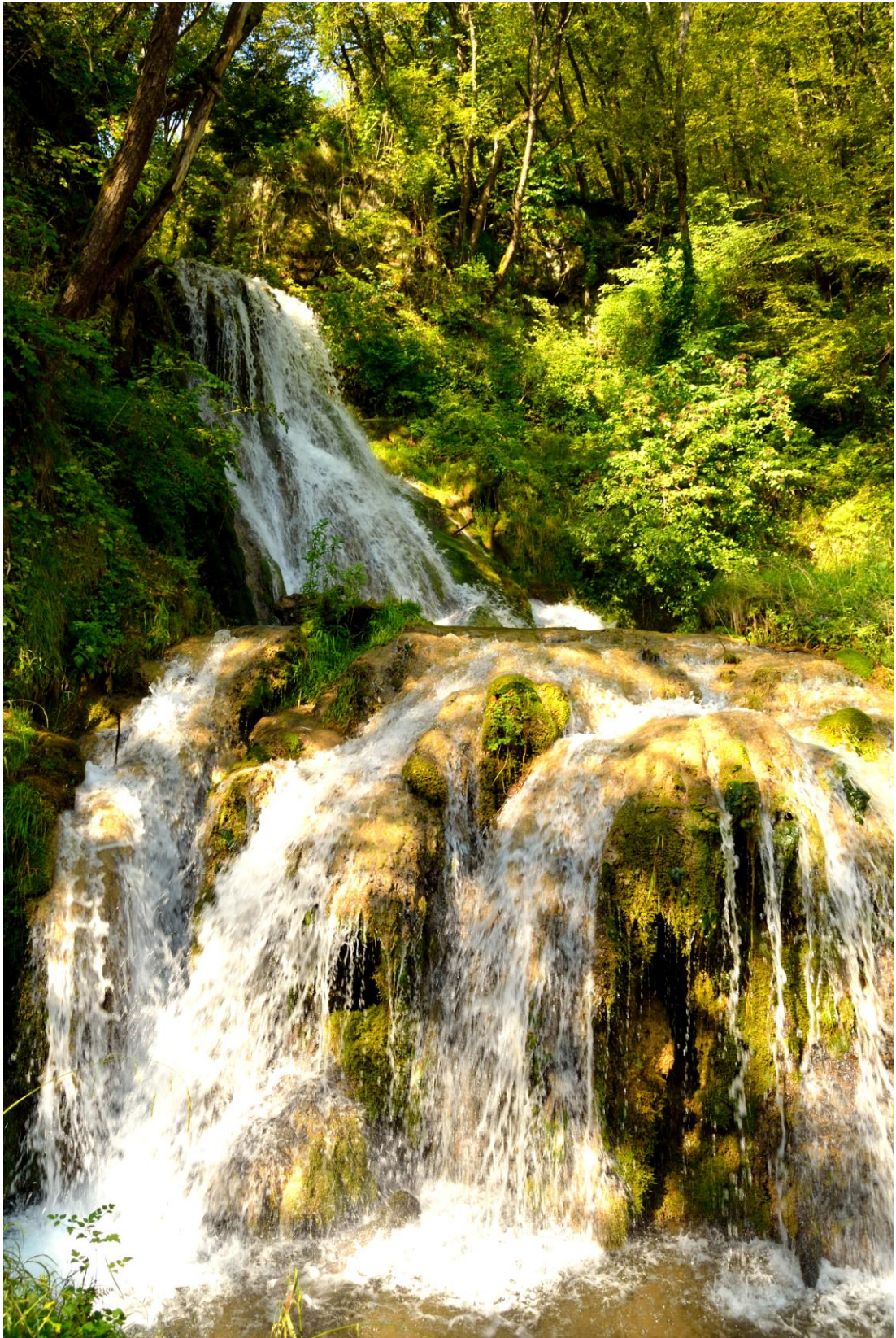
Простор Парка природе „Златибор“ препознат је као једно од еколошки значајних подручја на коме је присутан одређени број приоритетних типова станишта и врста, па је сврстан у еколошку мрежу која је дефинисана Законом о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 91/10-исправка и 14/16, и 95/18 – други закон) и Уредбом о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, бр. бр 102/10).

Парк природе „Златибор“ налази се на територији општина: Чајетина (К.О. Стубло и делови К.О. Алин поток, Бранешци, Гостиље, Доброселица, Дренова, Јабланица, Љубиш, Семегњево, Чајетина и Шљивовица), Ужице (део К.О. Мокра Гора), Нова Варош (делови К.О. Бела река, Драглица, Негбина и Сеништа) и Прибој (делови К.О. Бања, Кратово и Рача).

Укупна површина ПП „Златибор“ је 41.923,26 ха од чега је:

- државно: 18.158,83 ха (43,31%)
- приватно: 23.582,42 ха (56,25%)
- јавно: 93,68 ха (0,22%)
- друштвено: 74,85 ха (0,18%)
- црквено и други облици: 13,48 ха (0,04%).

Површина Парка природе „Златибор“ износи 41.923,26 ха, од чега је у I степену заштите 2.299,59 ха (5,48%), у II степену заштите 19.148,28 ха (45,67%) и у III степену 20.475,39 ха (48,85%).

II ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Општи циљеви заштите и унапређења подручја на остваривању којих се радило у 2019. години били су:

- заштита, очување и унапређење постојећих природних и створених вредности, као и укупне предеоне, геолошке и биолошке разноврсности,
- унапређење и наменско коришћење вредности подручја и одрживо управљање природним ресурсима, кроз обезбеђење стабилности екосистема.

Специфични циљеви заштите и унапређења подручја на остваривању којих се радило у 2019. години били су:

- очување и унапређење типова станишта која су од националног и међународног значаја,
- заштита, очување и унапређење биолошке разноврсности (генетичке, специјске и екосистемске),
- заштита, очување и унапређење геолошке разноврсности,
- очување квалитета основних чинилаца животне средине (ваздух, вода, земљиште), заштита од буке и обезбеђење адекватног управљања отпадом,
- унапређење и очување шума парка природе кроз обезбеђење њихове стабилности и одрживог управљања,
- заштита, очување и презентовање културно – историјских вредности и знаменитости,
- очување пејзажних и амбијенталних вредности простора, као препознатљивог визуелног израза простора,
- одрживи развој подручја и стварање услова за унапређење квалитета живота и рада локалног становништва кроз подстицање традиционалних делатности на подручју, пољопривреде, сеоског туризма, екотуризма и старих заната,
- повећање свести јавности о вредностима подручја парка кроз разноврсне едукативне и промотивне садржаје за посетиоце свих узраста и способности,
- унапређење информативно – презентационих и едукативних садржаја парка, како би се омогућио јединствени доживљај и ефикасно управљање посетиоцима подручја парка.

С обзиром да се територија Парка природе „Златибор“ налази у обухвату еколошке мреже Републике Србије, еколошки значајног подручја „Златибор“, придржавали смо се мера прописаних Уредбом о еколошкој мрежи а нарочито следећих:

- забрањено је уништавање и нарушавање станишта, као и уништавање и узнемиравање дивљих врста;
- забрањена је промена намена површина под природном и полуприродном;
- предузете су мере којима се обезбеђују спречавање, односно смањење, контрола и санација свих облика загађивања.

III ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЂЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

1. Приоритетне мере и активности на управљању природним вредностима

Приоритетне мере на управљању природним вредностима парка природе у 2019. години биле су заштита, управљање и унапређење стања природних вредности.

Заштиту, односно чување подручја и унутрашњи ред у заштићеном подручју, спроводила је чуварска служба заштићеног подручја, кроз редовну контролу свих активности у Парку природе „Златибор“ и чување граница заштићеног подручја.

Активности на заштити подручја обухватиле су и наставак обележавања заштићеног подручја.

Заједно са чуварима заштићеног подручја на пословима везаним за Парк природе „Златибор“ радили су у одређеној мери и чувари шума.

Чуварску службу сачињавало је 8 чувара заштићеног подручја и 1 руководиоца чуварске службе.

Остали чувари шума, ловочувари и рибочувари са положеним стручним испитом, а чији су рејони на којима обављају послове унутар ПП „Златибор“, повремено су били укључени у рад на реализацији годишњег Програма управљања за 2019. годину.

У току 2019. године утрошена су следећа годишњим програмом управљања планирана новчана средства за **брuto зараде чувара** заштићеног подручја ПП „Златибор“:

<i>Утрошена средства за бруто зараде чуварске службе – чувара Парка природе „Златибор“ (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	4.119.162,00	4.110.000,00	0	Управљач
Сопствена средства:	160.020,00	162.000,00	0	
Средства од накнада:	590.818,00	598.000,00	0	
Укупно:	4.870.000,00	4.870.000,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

У току 2019. године утрошена су следећа годишњим програмом управљања планирана новчана средства за **брuto зараду руководиоца чуварске службе заштићеног подручја ПП „Златибор“**:

<i>Утрошена средства за бруто зараде чуварске службе – руководиоца чуварске службе Парка природе „Златибор“ (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	600.000,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	117.600,00	117.600,00	0	
Средства од накнада:	458.400,00	1.058.400,00	0	
Укупно:	1.176.000,00	1.176.000,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

Чувари шума који раде на рејонима који се налазе у оквиру Парка природе „Златибор“ у 2019. години делом су финансирани од средстава добијених наплатом накнада за коришћење Парка природе „Златибор“. Такође одређени проценат зараде реверних инжењера чији се ревири налазе на територији Парка природе „Златибор“ као и шефа Шумске управе „Златибор“ финансиран је од средстава добијених наплатом накнада за коришћење заштићеног подручја.

У току 2019. године утрошена су следећа годишњим програмом управљања планирана новчана средства за **брuto зараде чувара шума, реверних инжењера као и шефа ШУ „Златибор“**:

<i>Утрошена средства за бруто зараде чувара шума, реверних инжењера и шефа ШУ "Златибор" (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	0,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	0,00	0,00	0	
Средства од накнада:	4.200.000,00	4.200.000,00	0	
Укупно:	4.200.000,00	4.200.000,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

У складу са Правилником о условима које мора да испуњава управљач заштићеног подручја, послове у Парку природе „Златибор“ су обављале и служба за опште и правне послове, служба за ловство и остале ресурсе, служба за планирање и газдовање шумама и служба за финансије и рачуноводство. На изради управљачких докумената ПП „Златибор“ (програм управљања и извештај о остваривању годишњег програма управљања), програма и извештаја управљања рибарским подручјем, као и на реализацији истих, радили су самостални референт за заштићена подручја (ШГ „Ужице“ Ужице) и самостални референт за заштиту природе (ШГ „Пријеполје“).

У току 2019. године утрошена су следећа годишњим програмом управљања планирана новчана средства за **рад самосталних референата, у Парку природе „Златибор“**:

<i>Утрошена средства за бруто зараде самосталних референата који ће радити на изради управљачких докумената и њиховој реализацији (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	160.000,00	160.000,00	0	Управљач
Сопствена средства:	176.400,00	176.400,00	0	
Средства од накнада:	1.331.964,21	1.331.964,21	0	
Укупно:	1.668.364,21	1.668.364,21	100	

Активност је реализована са 100 процената.

У току 2019. године утрошена су следећа годишњим програмом управљања планирана новчана средства за **материјалне трошкове** (односно трошкове горива, мазива, регистрације возила и сервисирања) чуварске службе и стручних служби које су обављале своје редовне активности у оквиру Парка природе „Златибор“, као и за **материјалне трошкове настале приликом израде управљачких докумената**:

<i>Утрошена средства за материјалне трошкове (односно трошкове горива, мазива, регистрације возила и сервисирања стручне службе) (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	625.000,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	184.000,00	157.000,00	0	
Средства од накнада:	946.000,00	1.598.000,00	0	
Укупно:	1.755.000,00	1.755.000,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

Приоритетне мере и активности на управљању природним вредностима огледале су се у сталном праћењу, контроли и унапређењу стања строго заштићених и заштићених врста биљака, животиња, гљива и инсеката, праћењу стања и експлоатацији природних ресурса у заштићеном подручју (шума, земљишта, камена и воде) у границама ПП „Златибор“. Такође у 2019. години вршен је сталан надзор над спровођењем режима заштите по одређеним степенима заштите (I, II и III) у границама парка природе, од стране чуварске службе. Чуvari су о свим променама на заштићеним врстама и противправним поступцима сачињавали записнике и службене белешке које су достављали руководиоцу чуварске службе Парка природе „Златибор“.

У 2019. години извршена је набавка следећих уређаја и средстава која ће се користити у сврху надзора и квалитетног функционисања чуварске службе:

- Набављена су три теренска возила Лада НИВА и једно путничко возило Шкода КАРООQ. У току 2019. године утрошена су следећа годишњим програмом управљања планирана новчана средства за набавку **теренских и путничких возила**:

<i>Утрошена средства за набавку теренских и путничких возила (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	0,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	549.900,00	0,00	0	
Средства од накнада:	5.719.400,00	6.860.859,00	0	
Укупно:	6.269.400,00	6.860.859,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

- набавка опреме за чуварску службу:

– у току 2019. године планирана је набавка **двогледа** – за чуварску службу, (односно за пет чувара и руководиоца чуварске службе). Процедура за набавку двогледа је у току тако да се надамо да ће до краја године набавка бити реализована. За набавку су планирана следећа финансијска средства:

<i>Утрошена средства за набавку двогледа (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	54.000,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	18.000,00	0,00	0	
Средства од накнада:	108.000,00	180.000,00	0	
Укупно:	180.000,00	180.000,00	100	

Активност ће бити реализована до краја године.

– у току 2019. године планирана је набавка **фотоапарата**. Процедура за набавку фотоапарата је у току тако да се надамо да ће до краја године набавка бити реализована. За набавку су планирана следећа финансијска средства:

<i>Утрошена средства за набавку фотоапарата (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	83.250,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	27.750,00	0,00	0	
Средства од накнада:	166.500,00	277.500,00	0	
Укупно:	277.500,00	277.500,00	100	

Активност ће бити реализована до краја године.

– у току 2019. године планирана је набавка **двогледа за ноћно осматрање**. Процедура за набавку двогледа за ноћно осматрање је у току, тако да се надамо да ће до краја године набавка бити реализована. За набавку су планирана следећа финансијска средства:

<i>Утрошена средства за набавку двогледа за ноћно осматрање (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	90.000,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	30.000,00	0,00	0	
Средства од накнада:	180.000,00	300.000,00	0	
Укупно:	300.000,00	300.000,00	100	

Активност ће бити реализована до краја године.

– у току 2019. године планирана је набавка **батеријских лампи**. Процедура за набавку батеријских лампи је у току, тако да се надамо да ће до краја године набавка бити реализована. За набавку су планирана следећа финансијска средства:

<i>Утрошена средства за набавку батеријских лампи (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	27.000,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	9.000,00	0,00	0	
Средства од накнада:	54.000,00	90.000,00	0	
Укупно:	90.000,00	90.000,00	100	

Активност ће бити реализована до краја године.

– у току 2019. године утрошена су следећа годишњим програмом управљања планирана новчана средства за набавку **ГПС уређаја** (шест ГПС уређаја које ће се користити за чуварску службу):

<i>Утрошена средства за набавку ГПС уређаја (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	144.000,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	48.000,00	0,00	0	
Средства од накнада:	288.000,00	480.000,00	0	
Укупно:	480.000,00	480.000,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

У 2019. години су настављени радови на **обележавању граница**. У току 2019. године завршено је обележавање I степена заштите, целокупне спољње границе и дела II степена заштите. У току 2019. године утрошена су следећа годишњим програмом управљања планирана новчана средства за реализацију радова на **обележавању граница заштићеног подручја, као и за обнављање претходно обележених граница:**

<i>Утрошена средства за обележавање граница заштићеног подручја, као и за обнављање претходно обележених граница (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	2.027.220,00	2.000.000,00	0	Управљач
Сопствена средства:	176.660,00	24.200,00	0	
Средства од накнада:	704.220,00	883.900,00	0	
Укупно:	2.908.100,00	2.908.100,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

Радови на обележавању граница реализовани су сопственом радном снагом. На обележавању граница били су ангажовани запослени у Служби за уређивање шума као и помоћни радници запослени у Шумском газдинству „Ужице“.

Што се тиче обележавања заштићеног подручја Парка природе „Златибор“ у 2019. години израђено је и постављено **четрдесет ознака табли**. За радове на постављању ознака табли утрошена су следећа финансијска средства:

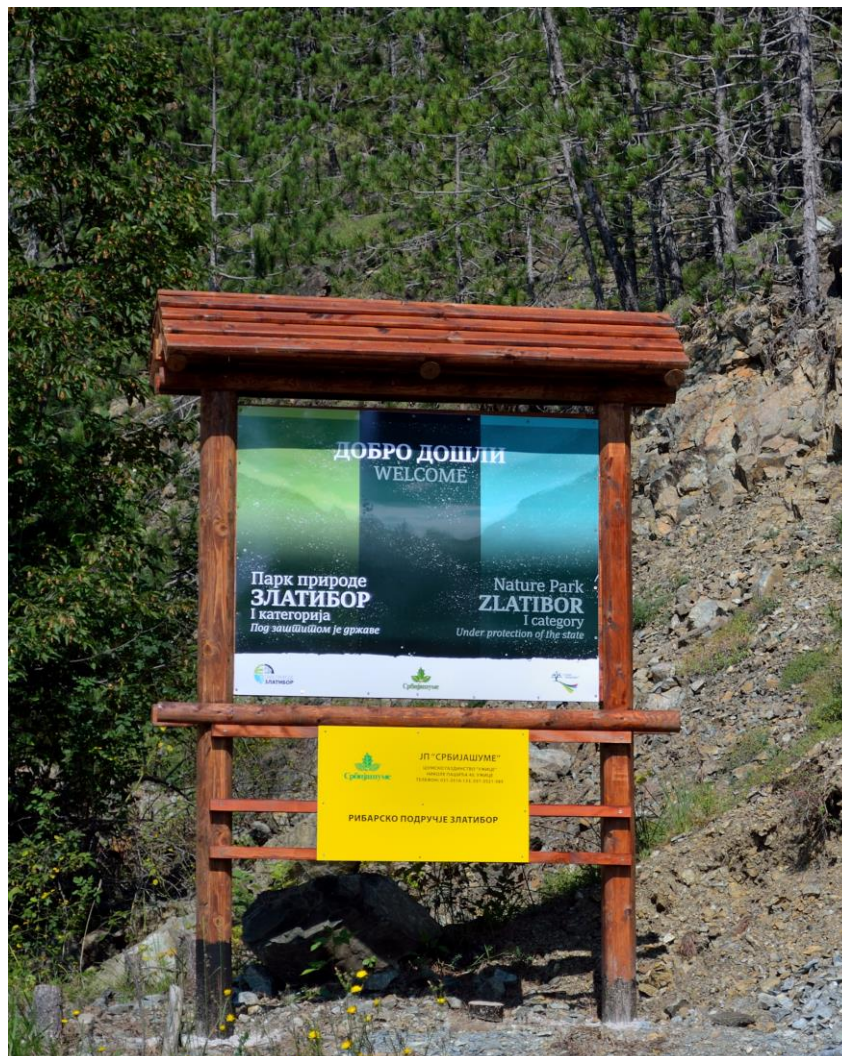
<i>Утрошена средства за израду и постављање ознака табли (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	95.125,92	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	32.910,00	0,00	0	
Средства од накнада:	152.707,28	280.743,20	0	
Укупно:	280.743,20	280.743,20	100	

Активност је реализована са 100 процената.

На пет локација су постављене **информативне табле**. За радове на постављању информативних табли утрошена су следећа програмом управљања одређена финансијска средства:

<i>Утрошена средства за израду и постављање информативних табли (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	101.100,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	39.750,00	0,00	0	
Средства од накнада:	196.150,00	337.000,00	0	
Укупно:	337.000,00	337.000,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

Поред тога што смо поставили пет нових информативних табли такође смо у току 2019. године одржавали раније постављене информативне табле. За

радове на одржавању постојећих информативних табли утрошена су следећа програмом управљања опредељена финансијска средства:

<i>Утрошена средства за одржавање раније постављених информативних табли (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	8.100,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	2.700,00	0,00	0	
Средства од накнада:	16.200,00	27.000,00	0	
Укупно:	27.000,00	27.000,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

Све ознака табле као и информативне табле израђене су у оквиру РЈ „Обрада дрвета“ која послује у оквиру ШГ „Ужице“.

Управљање отпадом је обавеза управљача, између осталог и због процеса сертификације шума према захтевима FSC стандарда (Forest Stewardship Council). У редовне активности управљања отпадом спадају: лоцирање илегалних депонија, контроле руковања са опасним отпадом (отпадно уље, отпадни пнеуматици, пестициди...), хитно интервенисање у случају инцидента приликом радова на терену (изливање уља из радних машина, моторних тестера и сл.), контроле одлагања комуналног отпада ван места која су за то предвиђена, контрола одлагања чврстог отпада, вучу посеченог дрвећа и складиштење дрвних сортимената на начин којим се не ремете услови проласка великих вода у водотоцима.

У 2019. години набављена су и два контејнера. Контејнери су у сарадњи са Комуналним јавним предузећем „Златибор“ распоређени на најкритичније локације на којима је највећи проток туриста у току туристичке сезоне. За набавку контејнера и осталим пословима везаним за управљање отпадом утрошена су следећа програмом управљања опредељена финансијска средства:

<i>Утрошена средства за набавку контејнера и остали послови везани за управљање отпадом (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	64.200,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	23.050,00	0,00	0	
Средства од накнада:	126.750,00	214.000,00	0	
Укупно:	214.000,00	214.000,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

Поред набавке контејнера вршено је и редовно информисање локалног становништва, и осталих корисника заштићеног подручја у вези управљања отпадом.

У току 2019. године организоване су и две акције чишћења водопада Скакавац у селу Семегњеви. Водопад Скакавац је на потоку Скакавац,

недалеко од истоименог извора, у самом селу Семегњево, поред асфалтног пута. Преко раседне степенице од 12 m обрушава се нејаки ток зарастао у коров и жбуње. На том потезу смо у два наврата имали акције чишћења отпада из водотока реке Скакавац. Први пут акција чишћења спроведена је у сарадњи са ученицима основне школе „Димитрије Туцовић“ и њиховог професора биологије Снежане Тучић. Друга и много озбиљнија акција спроведена је у сарадњи са планинарским удружењем „Ера“ из Ужица. Том приликом сакупљено је преко две стотине џакова разног отпада као и неколико олупина које су уз помоћ Горана Видојевића извођача радова на пословима сече и израде дрвних сортимената извучене и касније отпремљене на депонију.

2019. године планиране су активности на одвожењу смећа. Одвожење смећа у оквиру Парка природе „Златибор“ спроводило је Комунално јавно предузеће „Златибор“ које је за своје активности Шумском газдинству „Ужице“ испоставило рачуне. У ту сврху утрочена су следећа финансијска средства:

<i>Утрошена средства за управљање отпадом – активности на одвожењу комуналног отпада (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	30.000,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	10.000,00	0,00	0	
Средства од накнада:	60.000,00	100.000,00	0	
Укупно:	100.000,00	100.000,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

2. Приоритетне мере и активности на управљању културно – историјским вредностима

На подручју Парка природе „Златибор“ налазе се следећа утврђена непокретна културна добра:

- Црква брвнара у селу Доња Јабланица (категорисана са старим гробљем и собрашицама), споменик културе од великог значаја;

- Црква брвнара у Доброселици, споменик културе од великог значаја;
- Манастирски комплекс Увац.

На промовисању културно – историјске вредности Парка природе управљач у 2019. години није имао активности.

3. Управљање природним ресурсима

3.1. Задачи и активности на заштити и управљању шумама

Управљање шумама у Парку природе „Златибор“ спроводило се у складу са дефинисаним режимима заштите, Законом о шумама и планским документима: Основама газдовања шумама за Газдинске јединице које су на подручју ПП „Златибор“ и Привременим Програмом газдовања шумама сопственика – физичка лица (шуме у приватном власништву).

За израду **Основе газдовања шумама** за Газдинску јединицу „Муртеница“ утрошена су следећа програмом управљања одређена финансијска средства:

<i>Утрошена средства за израду Основе газдовања шумама за ГЈ „Муртеница“ (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	0,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	0,00	0,00	0	
Средства од накнада:	3.700.000,00	3.700.000,00	0	
Укупно:	3.700.000,00	3.700.000,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

3.2. Задачи и активност на заштити и управљању ловном и риболовном фауном

Заштићено подручје обухвата територије и делове територија пет ловишта: „Златибор“ којим газдује истоимено ловачко удружење из Чајетине, „Торник – Чавловац“ и „Шарган“ којима газдује у склопу ЈП „Србијашуме“ ШГ „Ужице“ као и ловиште „Црни врх – Љесковац“, којим газдује ШГ „Пријепоље“. Поред ових ловишта ту је још и ловиште „Златар“ којим газдује ловачко удружење „Козомор“ из Нове Вароши.

Ловиште које захвата највећу површину Парка природе „Златибор“ је ловиште „Златибор“ којим газдује ловачко удружење из Чајетине. Главне гајене врсте дивљачи у ловишту су срна, дивља свиња, зец и пољска јаребица.

Ловиште „Торник – Чавловац“ је својом територијом „уметнуто“ у ловиште „Златибор“ и налази се у његовом северном делу, обухватајући просторе истоимених географских локалитета и газдинских јединица. Главне гајене врсте дивљачи су срна, дивља свиња, зец, а лове се и предатори (претежно вук и лисица).

Ловиште „Шарган“ се налази у крајње западном делу територије коју покрива Парк природе „Златибор“. Главне гајене врсте дивљачи су срна, дивља свиња, зец, а лове се и предатори (претежно вук и лисица).

Ловиште „Црни врх – Љесковац“ је типично планинско ловиште и налази се на самом јужном ободу предметног подручја, обухватајући простор дуж леве обале Увца. Гајене врсте дивљачи су, слично као и у претходним случајевима, срна, дивља свиња, зец и предатори.

Ловиште „Златар“ којим газдује ловачко удружење „Козомор“ из Нове Вароши је типично планинско ловиште. У њему су стално гајене врсте дивљачи срна, дивља свиња и зец.

Радови у области ловства спроводе се у складу са Законом о ловству и са Уредбом о проглашењу Парка природе „Златибор“, поштујући одређене режиме заштите.

Водотоци подручја Златибора до проглашења Парка природе „Златибор“ налазили су се у оквиру рибарског подручја „Србија – југозапад“. По Закону о Заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда рибарско подручје у заштићеном подручју проглашава управљач заштићеног подручја, по претходно прибављеној сагласности министра и он је уједно корисник рибарског подручја.

У току 2019. године требало је порибити Рибничко језеро са 30.000 комада рибље млађи. Порибљавање није извршено у току 2019. године, а за реализацију ове активности била су предвиђена следећа финансијска средства:

<i>Реализована средства за порибљавање у рибарском подручју (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	0,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	0,00	0,00	0	
Средства од накнада:	1.800.000,00	0,00	0	
Укупно:	1.800.000,00	0,00	0	

Активност је реализована са 0 процената.

У 2019. години урађен је и Програм газдовања рибарским поручјем „Златибор“. За израду Програма газдовања рибарским поручјем „Златибор“ утрошена су следећа програмом управљања опредељена финансијска средства:

<i>Утрошена средства за израду Програма газдовања рибарским поручјем „Златибор“ (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	0,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	0,00	0,00	0	
Средства од накнада:	500.000,00	500.000,00	0	
Укупно:	500.000,00	500.000,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

3.3. *Задаци и активности на заштити, развоју и управљању водама*

Могуће локације за изградњу МХЕ и потенцијална производња електричне енергије одређени су на основу *Катастра малих хидроелектрана Србије*, који су за Електропривреду Србије израдила предузећа „Енергопројект“ и Институт за водопривреду „Јарослав Черни“ из Београда, 1987. године. У катастру је евидентирана двадесет и једна потенцијална мала хидроелектрана на територији Парка природе „Златибор“. У Катастру МХЕ Србије нису узета у обзир ограничења у погледу управљања режимом вода, водоснабдевања, каналисања и санитарне заштите вода, заштите природних и културно историјских вредности. Због наведених ограничења и промена хидрологије речних токова и коришћења простора у протеклих 25 година, у Просторном плану РС утврђено је да Катастар МХЕ представља документациону подлогу, а да се МХЕ граде на основу техничке документације, која је израђена према правилима градње просторних планова подручја посебне намене и јединица локалне самоуправе и у складу са водним условима и условима заштите природе.

Такође у Просторном плану Општине Чајетина се помињу као потенцијалне а не изграђене мале хидроелектране. Предстоји нам напорна борба да спречимо изградњу могућих малих хидроелектрана.

3.4. *Задаци и активности на заштити, развоју и управљању пољопривредним земљиштем*

У овој години Управљач Парка природе „Златибор“ није спроводио никакве радове нити активности на развоју и управљању пољопривредним земљиштем.

3.5. *Задаци и активности на коришћењу споредних шумских производа*

Богата вегетација и очувана природна средина овог подручја је права ризница различитог лековитог биља и шумских плодова. Сакупљање лековитог биља и шумских плодова код становника овог подручја је присутно и у функцији је сопствених потреба, што представља недовољну искоришћеност постојећег природног потенцијала.

Управљач је у 2019. години вршио контролу сакупљања лековитог биља и шумских плодова.

3.6. *Задаци и активности на мониторингу*

Управљач је вршио сталну контролу појаве сушења као и градације поткорњака у сарадњи са надлежним институцијама, Заводом за заштиту природе Србије и Институтом за шумарство у Београду. Мониторинг поткорњака вршен је постављањем феромонских клопки са феромонима. Феромонске клопке су постављене на следећим локалитетима:

- ГЈ „Семегњевска Гора“ одељење 43 а – локалитет на коме се налазе високе састојине црног бора,
- ГЈ „Семегњевска Гора“ одељење 43 ц – локалитет на коме се налазе високе састојине црног бора,
- ГЈ „Семегњевска Гора“ одељење 45 а – локалитет на коме се налазе високе састојине црног бора,
- ГЈ „Семегњевска Гора“ одељење 45 б – локалитет на коме се налазе високе састојине црног бора,
- ГЈ „Чавловац“ одељење 9 б – локалитет на коме се налазе високе састојине црног бора,
- ГЈ „Чавловац“ одељење 28 а – локалитет на коме се налазе високе састојине црног бора,
- ГЈ „Чавловац“ одељење 18 а – локалитет на коме се налазе мешовите састојине црног и белог бора,
- ГЈ „Торник“ одељење 4 а – локалитет на коме се налазе мешовите састојине црног и белог бора,
- ГЈ „Торник“ одељење 9 б – локалитет на коме се налазе мешовите састојине црног и белог бора,
- ГЈ „Торник“ одељење 9 ц – локалитет на коме се налазе мешовите састојине црног и белог бора,
- ГЈ „Торник“ одељење 36 а – локалитет на коме се налазе вештачки подигнуте састојине црног бора,
- ГЈ „Борова Глава“ одељење 5 ц – локалитет на коме се налазе вештачки подигнуте састојине црног бора,
- ГЈ „Борова Глава“ одељење 19 а – локалитет на коме се налазе високе састојине црног бора,
- ГЈ „Борова Глава“ одељење 12 а – локалитет на коме се налазе вештачки подигнуте састојине црног бора,
- ГЈ „Борова Глава“ одељење 9 д – локалитет на коме се налазе вештачки подигнуте састојине црног бора,
- ГЈ „Муртеница“ одељење 7 а – локалитет на коме се налазе мешовите састојине јеле и смрче,
- ГЈ „Муртеница“ одељење 9 а – локалитет на коме се налазе мешовите састојине јеле и смрче,
- ГЈ „Муртеница“ одељење 12 а – локалитет на коме се налазе мешовите састојине јеле и смрче,
- ГЈ „Муртеница“ одељење 15 а – локалитет на коме се налазе мешовите састојине јеле и смрче,
- ГЈ „Муртеница“ одељење 28 а – локалитет на коме се налазе мешовите састојине јеле, букве и смрче,
- ГЈ „Муртеница“ одељење 32 а – локалитет на коме се налазе мешовите састојине јеле и букве,
- ГЈ „Муртеница“ одељење 34 а – локалитет на коме се налазе вештачки подигнуте мешовите састојине смрче са природно обновљеном буквом,

- ГЈ „Муртеница“ одељење 44 а – локалитет на коме се налазе мешовите састојине црног бора са јелом и смрчом,
- ГЈ „Муртеница“ одељење 49 а – локалитет на коме се налазе мешовите састојине јеле, смрче и букве,
- ГЈ „Муртеница“ одељење 63 а – локалитет на коме се налазе високе састојине црног бора,

За мониторинг поткорњака утрошена су следећа Програмом управљања одређена финансијска средства:

<i>Утрошена средства за реализацију радова на мониторингу поткорњака (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	0,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	0,00	0,00	0	
Средства од накнада:	300.000,00	300.000,00	0	
Укупно:	300.000,00	300.000,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

Праћење, строго заштићених и заштићених врста биљака, животиња и гљива, праћење стања природних ресурса у заштићеном подручју (речних водотока, земљишта, шума и др.), била је редовна пословна активност реверних инжењера оних газдинских јединица које се територијално налазе у Парку природе „Златибор“. Мониторинг у Парку природе „Златибор“ је редовна и обавезна активност стручних служби управљача, реверних инжењера и чувара заштићеног подручја.

У 2019. години почели смо да спроводимо мониторинг мрког медведа у Парку природе „Златибор“. Мониторинг медведа се спроводи у сарадњи са Заводом за заштиту природе Србије. Адекватна заштита мрког медведа захтева тачне податке о њиховом броју, старости, полној структури, прирасту и смртности, што подразумева вишегодишње праћење стања њихове популације, односно мониторинг. Подаци добијени мониторингом мрког медведа унапредиће заштиту ове дивље животиње, чији се број свуда у свету смањује услед криволага и уништавања природних ресурса. У 2019. години почели смо са евидентирањем и картирањем места на којима су виђене или снимљене јединке припадници ове врсте. У наредним годинама наставићемо са мониторингом мрког медведа на територији Парка природе „Златибор“. Направићемо моделе коридора дисперзије и размотрити могућности формирања система хранилишта ради превенције и умањења штета на имовини локалног становништва. У ту сврху је потребно планирати организовање и извођење тематских радионица и обуку локалног становништва ради заштите имовине. За реализацију мониторинга мрког медведа утрошена су следећа Програмом управљања одређена финансијска средства:

<i>Утрошена средства за реализацију мониторинга мрког медведа (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	388.082,30	300.000,00	0	Управљач
Сопствена средства:	100.000,00	0,00	0	
Средства од накнада:	211.917,70	400.000,00	0	
Укупно:	700.000,00	700.000,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

За потребе мониторинга мрког медведа на територији Парка природе „Златибор“ потребно је набавити и поставити пет фотоклопки. Процедура за набавку фотоклопки је у току, тако да се надамо да ће до краја године набавка бити реализована. За набавку су планирана следећа финансијска средства:

<i>Утрошена средства за куповину пет фотоклопки (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	75.000,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	25.000,00	0,00	0	
Средства од накнада:	150.000,00	250.000,00	0	
Укупно:	250.000,00	250.000,00	100	

Активност ће бити реализована до краја године.

IV ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНО – ИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА

Приоритетни задаци научно – истраживачког и образовног рада произилазе из стања природних и створених вредности и потребе њихове заштите, очувања и унапређења.

- очување и унапређење стања шумских екосистема; контролисана експлоатација дрвних и недрвних шумских производа,
- очување и унапређење стања пашњака и ливада; појачано контролисање испаше стоке, у власништву локалног становништва,
- едукација локалног становништва у области заштите природних и створених вредности Парка природе „Златибор“,
- едукација локалног становништва у области туризма; утврђивање потенцијала, мотивисање становништва, успостављање критеријума,
- подизање нивоа свести локалне заједнице у циљу очувања биодиверзитета Златибора; указати на вредности ресурса, којима располажемо,
- едукација локалног становништва у области одрживог коришћења шумских плодова, лековитог биља и гљива,
- едукација свих популација корисника Парка природе „Златибор“ у области спровођења прописаних режима заштите; упознавање са прописима за различите степене режимима заштите,
- едукација локалног становништва у области одрживог управљања отпадом .

V ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА

1. Мере и услови

Радови и активности на планирању, изградњи и уређењу Парка природе „Златибор“ изводили су се у складу са дефинисаним режимима заштите и условима заштите природе које је издао Завод за заштиту природе Србије.

За подручје Парка природе „Златибор“ у току је израда Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Златибор“. Јавни увид у Нацрт Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Златибор“ и Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Златибор“ на животну средину, одржан је од 31. маја до 29. јуна 2019. године, седиштима јединица локалне самоуправе: Ужице, Чајетина, Нова Варош и Прибој, као и на интернет страници Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре. 10. јула 2019. године у Великој сали Општине Чајетина одржана је јавна расправа у вези Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Златибор“. Све активности у Парку природе „Златибор“ спроводиле су се у сагласности са постојећим просторним плановима, као и Планом управљања и годишњим Програмом управљања Парком природе „Златибор“ за 2019. годину.

У 2019. години спроводиле су се сталне консултације и сарадња са ЈП „Скијалишта Србије“, ЈП „Електропривреда“, ЈП „Електромреже Србије“, „Телеком Србија“ ад, са јавним комуналним предузећима, као и са свим осталим обвезницима у оквиру Парка природе „Златибор“, ради доследног поштовања прописаних режима заштите.

2. Активности и учешће управљача на просторном планирању, изградњи и уређењу грађевинског земљишта, инфраструктурног планирања и уређења, изградњи рекреативне инфраструктуре, на санацији подручја и др..

Уређење бицикличких и пешачких стаза урађено је на атрактивним локацијама, ради што бољег приказа природних вредности Парка природе „Златибор“. Уређење је вршено кроз чишћење постојећих стаза, као и кошење траве поред излетнички атрактивних локација. За реализацију послова на уређењу бицикличких и пешачких стаза утрошена су следећа Програмом управљања одређена финансијска средства:

<i>Средства утрошена за кошење траве, уређење пешачких и бицикличких стаза (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	239.065,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	100.732,50	0,00	0	
Средства од накнада:	331.752,50	671.550,00	0	
Укупно:	671.550,00	671.550,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

У сврху уређења бицикличких и пешачких стаза набављена су два примера за траву. За набавку **тримера за траву** утрошена су следећа Програмом управљања опредељена финансијска средства:

<i>Средства утрошена за набавку тримера (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	48.000,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	16.000,00	0,00	0	
Средства од накнада:	96.000,00	160.000,00	0	
Укупно:	160.000,00	160.000,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

Планинска дестинација Златиборског планинског масива, свој развој треба да утемељи првенствено на максималном очувању животне средине, али и на профитабилно понуђеном производу, што би дугорочно резултирало и благостањем домаћег становништва. У оквиру овог Програма, тражени су одговори и изложени резултати истраживања везани за препознатљиве специфичне интересе дестинације. Суштина је била у томе да се његов развој сагледава целовито, уз уважавање хијерархије циљева и посебности условљених хетерогеношћу ресурса и атракција које ова дестинација нуди у јединственом и непоновљивом споју природних објеката и живог света. Задњих година се суочавамо с озбиљним структурним променама које обухватају делимично или потпуно нестајање класичне индустрије и великих подuzeћа, тако да одступницу треба тражити у другим областима друштвених делатности. У томе, спортско – рекреативни туризам дугорочно види своју прилику. Када су значајне природне атракције физички удаљене од главних саобраћајних комуникација, услове за туризам ствара планинарство кроз низ активности које овај Програм утврђује. Природне атракције, као стратешка упоришта овог Програма, које се препознају по компаративним предностима, су утврђиване непосредно на терену уз аналитички приступ. Сагледаване су њихове здравствене, образовне, а посебно естетске вредности, које уз квалитетан интегрални менаџмент могу у великој мери употпунити слику ове дестинације. У сврху реализације **Пројекта изградње и уређења планинарских стаза** утрошена су следећа Програмом управљања опредељена финансијска средства:

<i>Средства утрошена за реализацију Пројекта изградње и уређења планинарских стаза (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	1.000.000,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	200.000,00	0,00	0	
Средства од накнада:	1.800.000,00	3.000.000,00	0	
Укупно:	3.000.000,00	3.000.000,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

У 2019. години извршена је реконструкција и одржавање следећих путних праваца у Парку природе „Златибор“:

У Газдинској јединици „Муртеница“:

- Дабићи – Раковица у дужини од око 3 км,
- Горњи пут у Раковици у дужини око око 2,9 км,
- Дацовића превија – Омар у дужини од око 2,8 км,
- Барице – Ћулетина – Столови у дужини од око 3,4 км.

У Газдинској јединици „Борова Глава“:

- Стубло – Доње село у дужини од око 1,4 км,
- Стубло – Борова Глава у дужини од око 3,4 км.

У Газдинској јединици „Чавловац“:

- Сватовско гробље – река Рибница у дужини од око 3,5 км.

У Газдинској јединици „Семегњевска Гора“:

- Расадници – Караван – Вијогор у дужини од око 4,8 км.

У сврху реализације одржавања и реконструкције путне инфраструктуре утрошена су следећа Програмом управљања опредељена финансијска средства:

<i>Средства утрошена за одржавање и реконструкцију путне инфраструктуре (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	0,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	300.000,00	0,00	0	
Средства од накнада:	2.700.000,00	3.000.000,00	0	
Укупно:	3.000.000,00	3.000.000,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

Зарад одржавања путне инфраструктуре а касније и изградње нове навелико потребне инфраструктуре на територији Парка природе „Златибор“, одлучили смо се да почнемо са набавком грађевинске механизације, како бисмо у наредном периоду оформили комплетну радну јединицу која ће бити ангажовна на изградњи, реконструкцији и одржавању како путне инфраструктуре, тако и противпожарних путева и пруга. Све ово се ради као једна од мера предострожности, јер се велика територија Парка природе „Златибор“ налази под четинардким састојинама (углавном белог и црног бора). У 2019. години за почетак набавили смо комбиновану грађевинску машину (скип), а у ту сврху утрошена су следећа Програмом управљања опредељена финансијска средства:

<i>Средства утрошена за за набавку комбиноване грађевинске машине (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	0,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	0,00	0,00	0	
Средства од накнада:	9.912.000,00	9.912.000,00	0	
Укупно:	9.912.000,00	9.912.000,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

Израда и постављање мобилијара: у току 2019. године постављене су три **настрешнице са столовима** (печурке) – једна на територији Парка природе којом управља ШГ „Пријепоље”, а две на територији којом управља ШГ „Ужице“. У ту сврху утрошена су следећа Програмом управљања одређена финансијска средства:

<i>Средства утрошена за израду и постављање три настрешнице са столовима (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	100.980,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	39.270,00	0,00	0	
Средства од накнада:	196.350,00	336.600,00	0	
Укупно:	336.600,00	336.600,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

Такође је извршено и постављање шест **гарнитура столова са клупама** које су постављене на излетнички атрактивне локације у оквиру заштићеног подручја. У ту сврху утрошена су следећа Програмом управљања одређена финансијска средства:

<i>Средства утрошена за израду и постављање гарнитура столова са клупама (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	31.380,60	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	11.440,30	0,00	0	
Средства од накнада:	61.781,10	104.602,00	0	
Укупно:	104.602,00	104.602,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

Нисмо поставили мостић који смо планирали тако да ћемо исти тај мостић планирати и поставити у наредној години. За израду и постављање мостића била су планирана следећа финансијска средства:

<i>Средства утрошена за израду и постављање мостића (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	36.600,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	12.200,00	0,00	0	
Средства од накнада:	73.200,00	0,00	0	
Укупно:	122.000,00	0,00	0	

Активност је реализована са 0 процената.

Сходно члану 11. Правилника о унутрашњем реду и чуварској служби у коме се у ставу 3. каже: „ложење ватре на отвореном огњишту, изван места одређених за камповање и логоровање, дозвољено је само на посебно уређеним и обележеним ложиштима, уз пријаву чуварској служби Парка природе“, у обавези смо обезбеђивања локација на којима ћемо поставити ложишта. У 2019. години планирали смо постављање седам ложишта. Због ниске планиране цене за изградњу ложишта нисмо били у могућности да нађемо извођача за поменуте радове, тако да ћемо у 2020. години планирати реалну цену за израду ложишта и реализовати овај посао. Део ложишта у ШГ „Пријепоље“ је постављен, а за тај посао утрошена следећа новчана средства:

<i>Средства утрошена за израду седам ложишта и постављање девет корпи за отпатке (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	49.380,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	19.440,00	0,00	0	
Средства од накнада:	95.780,00	59.600,00	0	
Укупно:	164.600,00	59.600,00	36	

Активност је реализована са 36 процената.

Мобилијар који је постављен у оквиру Парка природе „Златибор“ израђен је у радној јединици „Обрада дрвета“, која послује у оквиру Шумског газдинства „Ужице“. Постављање на терену је извршено сопственом радном снагом.

VI ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Који су мотиви доласка посетилаца у Парк природе „Златибор“? Основни мотиви посете Парку природе „Златибор“ су: рекреација, спорт, планинарење, научна истраживања, едукација, екскурзије, сакупљање шумских плодова и лековитог биља, посете многобројним верским објектима.

У 2019. години је израђен штампани материјал намењен посетиоцима. За штампање флајера и другог рекламног материјала утрошена су следећа Програмом управљања планирана средства:

<i>Средства утрошена за штампање флајера и другог рекламног материјала (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	4.867,50	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	2.076,04	0,00	0	
Средства од накнада:	9.281,25	16.224,79	0	
Укупно:	16.224,79	16.224,79	100	

Активност је реализована са 100 процената.

У 2019. години за оглашавање, припрему за штампу, маркетинг у 2019. утрошена су следећа програмом управљања планирана финансијска средства:

<i>Средства утрошена за оглашавање, припрему за штампу, маркетинг (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	45.000,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	15.000,00	0,00	0	
Средства од накнада:	90.000,00	150.000,00	0	
Укупно:	150.000,00	150.000,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

Контролу посетилаца спроводили су чувари Парка природе „Златибор“. Највећи број посетилаца у току зимске сезоне боравио је на потезу Бели камен – Торник, где се налазе скијашки објекти. Због изузетно туристички атрактивних локација у току летње сезоне био је огроман број туриста и излетника на целокупној површини Парка природе „Златибор“.

Управљач Парком природе „Златибор“ ЈП „Србијашуме“ у чијем саставу се налази Парк природе „Златибор“ организовао је различите акције поводом обележавања Светског дана заштите биодиверзитета, Светског дана заштите животне средине, Дана заштите природе. Између осталог у 2019. години организовали смо и две акције чишћења водопада Скакавац на истоименом потоку у селу Семегњево, на којима су поред запослених у Парку природе „Златибор“ учествовали и чланови планинског удружења „Ере“ из Ужица и деца из Основне школе „Димитрије Туцовић“ из Чајетине.

С обзиром да је само проглашење подручја имало велики одјек у јавности и међу локалним самоуправама, Управљач заштићеног подручја је у току 2019. године успоставио и наставио већ започету сарадњу са великим бројем заинтересованих страна на локалном нивоу.

У 2019. години била је планирана реализација пројекта презентације заштићених подручја којима управља Јавно предузеће „Србијашуме“, кроз уређење едукативно – шетног павиљона у дворишту Пословног клуба „Кошутњак“. До реализације овог пројекта није дошло.

<i>Средства утрошена за реализацију пројекта презентације ЗП у оквиру Пословног клуба „Кошутњак“ (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	0,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	0,00	0,00	0	
Средства од накнада:	1.949.773,00	0,00	0	
Укупно:	1.949.773,00	0,00	0	

Активност је реализована са 0 процената.

Презентација Парка природе „Златибор“ планирана је и представљањем Парка природе „Златибор“ широком аудиторијуму. У ту сврху планирали смо да 2019. године израдимо WEB сајт заштићеног подручја Парка природе „Златибор“. До реализације овог пројекта није дошло у 2019. години, тако да ћемо овај посао одрадити у 2020. години.

<i>Средства утрошена за израду WEB сајта заштићеног подручја Парка природе „Златибор“ (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	45.000,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	15.000,00	0,00	0	
Средства од накнада:	90.000,00	0,00	0	
Укупно:	150.000,00	0,00	0	

У 2019. години снимљена је репортажа о ПП „Златибор“ у трајању од 14 минута у сарадњи са продукцијском кућом „Класик Нова“. Снимљени материјал је приказан на 9. семинару управљача заштићених подручја у Кладову.

<i>Средства утрошена за снимање репортаже о Парку природе „Златибор“ (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:		0,00	0	Управљач
Сопствена средства:		0,00	0	
Средства од накнада:		588.000,00	100	
Укупно:		588.000,00	100	

Засновали смо дигиталну базу података у којој смо почели да водимо створене и природне вредности на територији Парка природе „Златибор“. У току 2017. и 2018. године оформили смо базу података грађевинских објеката који се налазе на територији Парка природе „Златибор“.

<i>Средства утрошена за заснивање дигиталне базе података (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	0,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	50.000,00	0,00	0	
Средства од накнада:	450.000,00	500.000,00	0	
Укупно:	500.000,00	500.000,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

Да бисмо све горе поменуто и спровели у дело морали смо набавити и одређену опрему. У ту сврху било је потребно набавити:

– лаптоп рачунар – спроведена је набавка једног лап топ рачунара који ће се користити у сврху презентације Парка природе „Златибора“. Средства утрошена у ту сврху:

<i>Средства утрошена за набавку лаптоп рачунара (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	30.000,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	10.000,00	0,00	0	
Средства од накнада:	60.000,00	100.000,00	0	
Укупно:	100.000,00	100.000,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

– рачунаре – спроведена је набавка три рачунара за део Парка природе којим газдује Шумско газдинство „Ужице“ из Ужица, а два рачунара за део заштићеног подручја којим газдује Шумско газдинство „Пријепоље“ из Пријепоља. У ту сврху утрошен је следећи износ:

<i>Средства утрошена за набавку рачунара (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	75.000,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	25.000,00	0,00	0	
Средства од накнада:	150.000,00	250.000,00	0	
Укупно:	250.000,00	250.000,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

– два панорамска двогледа, који би била инсталирани на локацијама са којих се пружа поглед на знаменитости заштићеног подручја, нису набављена у току 2019. године.

<i>Средства утрошена за набавку панорамских двогледа (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	66.000,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	22.000,00	0,00	0	
Средства од накнада:	132.000,00	0,00	0	
Укупно:	220.000,00	0,00	0	

Активност је реализована са 0 процената.

– штампач са скенером – спроведена је набавка два мултифункционална уређаја, по један за сваки организациони део, а у ту сврху су утрошена следећа финансијска средства:

<i>Средства утрошена за набавку штампача са скенером (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	30.000,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	10.000,00	0,00	0	
Средства од накнада:	60.000,00	100.000,00	0	
Укупно:	100.000,00	100.000,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

VII САРДЊА

1. Сарадња и партнерство са локалним становништвом

Управљач је у 2019. години наставио сарадњу са:

- локалним самоуправама, општинама: Чајетина, Ужице, Нова Варош и Прибој;
- са свим власницима и корисницима непокретности у Парку природе „Златибор“;
- невладиним организацијама.

У току 2019. године Парк природе „Златибор“ је наставио сарадњу са суседним заштићеним подручјима. Такође је у плану било да остваримо и прекограничну сарадњу са суседним заштићеним подручјима у иностранству. Остварили смо сарадњу са Националним парком „Сутјеска“, а везано за прекограничну сарадњу на пројекту изградње Истраживачко – еколошког центра у Националном парку „Сутјеска“.

VIII ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ

Противпожарна заштита организована је у складу са одредбама Закона о заштити од пожара, Закона о заштити природе и Закона о шумама. Противпожарна заштита одвијаће се кроз превентивну заштиту од пожара.

Управљач је у обавези да врши и противпожарну заштиту. На почетку сваке противпожарне сезоне у оквиру Парка природе „Златибор“ врши се чишћење постојећих и изградња нових планираних противпожарних пруга. У 2019. години извршено је одржавање посајећих противпожарних пруга. Пруге које су чишћење у 2019. години:

- ГЈ „Муртеница“ одељење 2а у дужини од 0,200 километара,
- ГЈ „Муртеница“ одељење 45 а у дужини од 0,500 километара,
- ГЈ „Муртеница“ одељење 46 а у дужини од 0,500 километара,
- ГЈ „Муртеница“ одељење 64 а у дужини од 0,500 километара,
- ГЈ „Муртеница“ одељење 65 а у дужини од 0,500 километара,
- ГЈ „Борова Глава“ одељење 7 а у дужини од 0,550 километара,
- ГЈ „Борова Глава“ одељење 9 а у дужини од 0,800 километара,
- ГЈ „Чавловац“ одељење 1, 2 у дужини од 0,725 километара,
- ГЈ „Чавловац“ одељење 22, 27, 28, 29 у дужини од 3,000 километара,
- ГЈ „Семегњевска Гора“ одељење 13, 15 у дужини од 0,500 километара,
- ГЈ „Семегњевска Гора“ одељење 20 у дужини од 1,400 километара,
- ГЈ „Семегњевска Гора“ одељење 11, 13, 41, 42 у дужини од 1,350 километара.
- ГЈ „Мокра Гора – Пањак“ одељење 31 – 39 у дужини од 3,500 километара.

Укупна дужина пруга на којој је извршено чишћење у 2019. години је 14,025 километара. У ту сврху издвајена су следећа новчана средства:

<i>Средства утрошена за одржавање противпожарних пруга (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	0,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	0,00	0,00	0	
Средства од накнада:	1.990.000,00	350.000,00	0	
Укупно:	1.990.000,00	350.000,00	18	

Активност је реализована са 18 процената.

На територији Парка природе „Златибор“ планирана је изградња и постављање једне високе и једне ниске осматрачнице. Превасходна намена јој је противпожарна осматрачница. У 2019. години постављена је једна ниска

осматрачница, док висока није постављена. У ту сврху утрошена су следећа новчана средства:

<i>Средства утрошена за изградњу и постављање ниске осматрачнице (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	51.000,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	17.000,00	0,00	0	
Средства од накнада:	102.000,00	170.000,00	0	
Укупно:	170.000,00	170.000,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

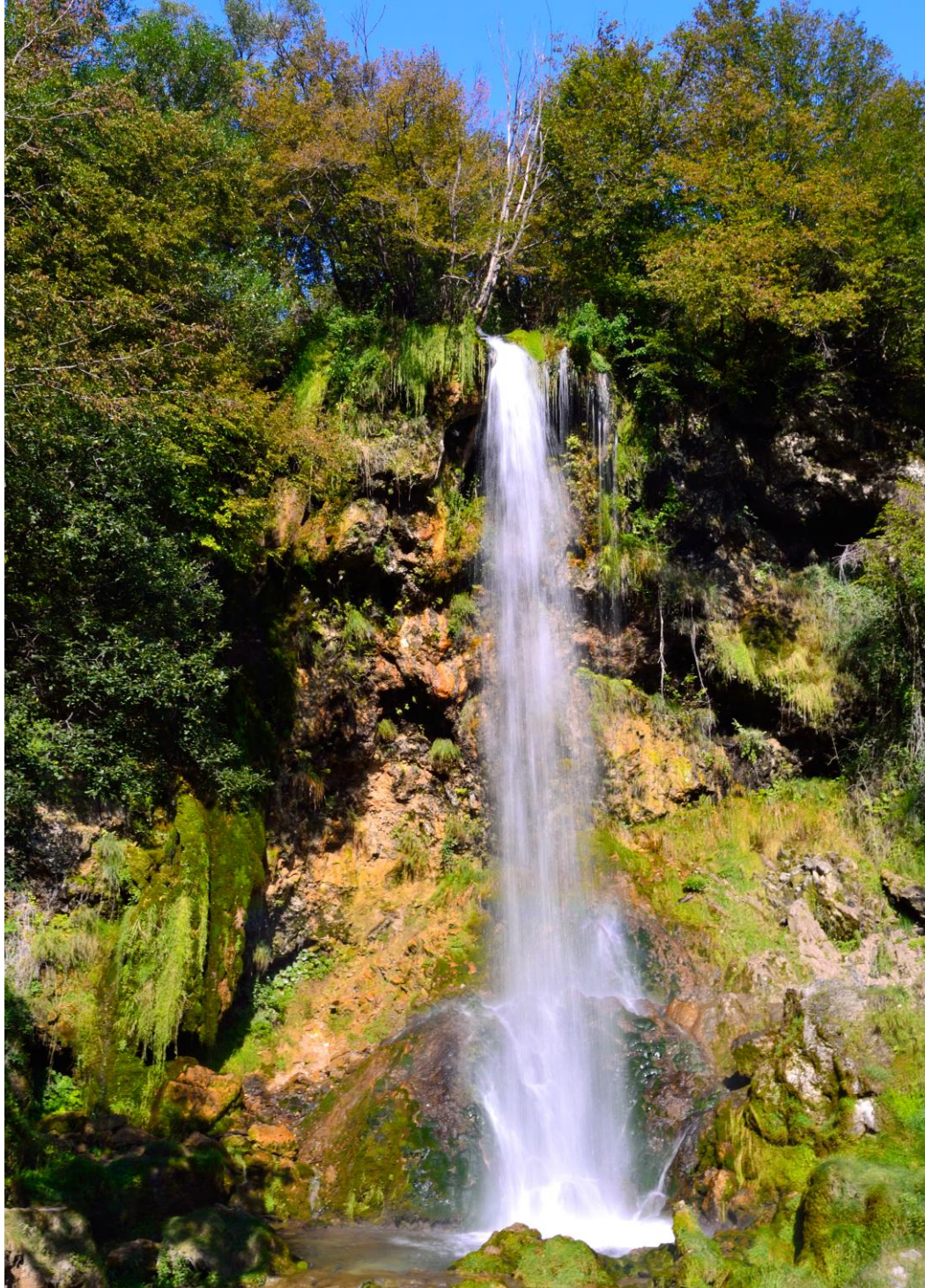
<i>Средства утрошена за изградњу и постављање високе осматрачнице (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	72.000,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	24.000,00	0,00	0	
Средства од накнада:	144.000,00	0,00	0	
Укупно:	240.000,00	0,00	0	

Активност је реализована са 0 процената.

У претходном периоду просторије које користе запослени у Парку природе „Златибор“, а које припадају Шумској управи „Златибор“ нису реновиране или су делимично реновиране, стога смо у овој реновирали и опремили службене просторије Парка природе „Златибор“. У ту сврху су утрошена следећа новчана средства:

<i>Средства утрошена за реновирање и опремање службених просторија Парка природе „Златибор“ (динара)</i>				<i>Извршилац посла</i>
<i>Извор средстава</i>	<i>Планирано</i>	<i>Реализовано</i>	<i>%</i>	
МЗЖС:	0,00	0,00	0	Управљач
Сопствена средства:	0,00	0,00	0	
Средства од накнада:	1.400.000,00	1.400.000,00	0	
Укупно:	1.400.000,00	1.400.000,00	100	

Активност је реализована са 100 процената.

IX ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Према Закону о заштити природе („Сл.гл.РС“, број 36/09, 88/10 и 91/2010 – исправка и 14/16) финансирање заштићеног подручја обезбеђује се из: средстава Буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе; накнада за коришћење заштићеног подручја; прихода остварених у обављању делатности и управљања заштићеним подручјем; средстава обезбеђених за реализацију програма, планова и пројеката у области заштите природе; донација, поклона и помоћи и других извора у складу са законом.

Како је 01. јануара 2019. године престала да важи Одлука о накнадама за коришћење заштићеног подручја Парка природе „Златибор“ објављена у Службеном гласнику Републике Србије број 422 од 22. марта 2018. године, на седници Надзорног одбора Јавног предузећа за газдовање шумама „Србијашуме“ одржаној 18. марта 2019. године донета је Одлука о накнадама за коришћење заштићеног подручја Парка природе „Златибор“. Одлука је објављена у Службеном гласнику Републике Србије број 21 од 27. марта 2019, 32 од 3. маја 2019. године – исправка од када је почела и наплата накнада. Утрошена средства од наплате накнаде су у износу од **44.885.943,19** динара.

Средства из субвенција у износу од **6.570.000,00** динара су добијена на основу „Уговора о суфинансирању програма управљања заштићених подручја од националног интереса којима управља Јавно предузеће „Србијашуме“ за 2019. годину“, закљученом између Републике Србије, Министарства за заштиту животне средине и Јавног предузећа за газдовање шумама „Србијашуме“ број 401-00-258/19-04 од 22. марта 2019. године.

За реализацију Програма управљања Парком природе „Златибор“ за 2019. годину, планирана су укупна средства у износу од **57.293.498,21** динара, а реализована средства су у укупном износу од **52.093.143,19** динара.

План је реализован у износу од **95%** у односу на планирано. Активности које нису реализоване су:

- изградња високе осматрачнице,
- набавка панорамских двогледа,
- презентација заштићених подручја у оквиру пословног клуба „Кошутњак“,
- постављање ложишта за ватру,
- постављање дрвеног мостића,
- порибљавање водотокова у оквиру Заштићеног подручја Парка природе „Златибор“.

Прилог: Финансиски план (Табела прихода и Табела расхода).

Извештај о остваривању Програма
управљања урадио

Самостални референт за заштићена
природна добра у ШГ „Ужице“

Директор
Шумског газдинства „Ужице“

Миловановић Александар, дипл. инж. шум.

Радосављевић Славиша, дипл. инж. шум.

ОСТВАРЕЊЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ЗА 2019. ГОДИНУ - ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ
Табела остварених расхода заштитеног подручја Парка природе "Златибор"

Врста расхода	ШГ "Ужине" - Ужине				ШГ "Пријеноље" - Пријеноље				Укупно Парк природе "Златибор"			
	Извори и износи средстава (у динарима)				Извори и износи средстава (у динарима)				Извори и износи средстава (у динарима)			
	Буџет РС	Сопствена средства	Средства из наклада	Укупно	Буџет РС	Сопствена средства	Средства из наклада	Укупно	Буџет РС	Сопствена средства	Средства из наклада	Укупно
A.0 Чување, одржавање и презентација заштитеног подручја												
A.1. Чуварска служба	3.127.097,04	274.600,00	14.982.661,96	18.384.359,00	982.902,96	162.000,00	660.097,04	1.805.000,00	4.110.000,00	436.600,00	15.642.759,00	20.189.359,00
A.1.1. Бруто зараде чувара	3.127.097,04		122.902,96	3.250.000,00	982.902,96	162.000,00	475.097,04	1.620.000,00	4.110.000,00	162.000,00	598.000,00	4.870.000,00
A.1.2. Бруто зараде руководиоца чуварске службе		117.600,00	1.058.400,00	1.176.000,00					117.600,00	1.058.400,00	1.176.000,00	1.176.000,00
A.1.3. Материјални трошкови (гориво, мазино, регистрација, сервис)		157.000,00	1.413.000,00	1.570.000,00			185.000,00	185.000,00		157.000,00	1.598.000,00	1.755.000,00
A.1.4. Бруто зараде чувара шума, резервних инжењера и шефа ШУ "Златибор"			4.200.000,00	4.200.000,00							4.200.000,00	4.200.000,00
A.1.5. Опрема за чуварску службу - двогледи			180.000,00	180.000,00							180.000,00	180.000,00
A.1.6. Опрема за чуварску службу - фотоапарати			277.500,00	277.500,00							277.500,00	277.500,00
A.1.7. Опрема за чуварску службу - двогледи за ноћно осматрање			300.000,00	300.000,00							300.000,00	300.000,00
A.1.8. Опрема за чуварску службу - батеријске лампе			90.000,00	90.000,00							90.000,00	90.000,00
A.1.9. Опрема за чуварску службу - ГПС уређаји			480.000,00	480.000,00							480.000,00	480.000,00
A.1.10. Набавка путничког и теренског возила			6.860.859,00	6.860.859,00							6.860.859,00	6.860.859,00
A.2. Одржавање заштитеног подручја	1.775.080,00	141.800,00	2.099.820,00	4.016.700,00	384.920,00	58.800,00	1.474.787,41	1.918.507,41	2.160.000,00	200.600,00	3.574.607,41	5.935.207,41
A.2.1. Бруто зараде осталог особља запосленог код управљача - израда управљачких докумената	80.000,00	117.600,00	978.400,00	1.176.000,00	80.000,00	58.800,00	353.564,21	492.364,21	160.000,00	176.400,00	1.331.964,21	1.668.364,21
A.2.1.1. Материјални трошкови настали приликом израде управљачких докумената												
A.2.2. Обележавање и обнављање граница	1.695.080,00	24.200,00	172.420,00	1.891.700,00	304.920,00		711.480,00	1.016.400,00	2.000.000,00	24.200,00	883.900,00	2.908.100,00
A.2.3. Израда и постављање путоказа и постављање ознака табли			75.000,00	75.000,00			205.743,20	205.743,20			280.743,20	280.743,20
A.2.4. Израда, постављање информативних табли			216.000,00	216.000,00			121.000,00	121.000,00			337.000,00	337.000,00
A.2.5. Одржавање постојећих информативних табли			27.000,00	27.000,00							27.000,00	27.000,00
A.2.6. Управљање отпадом - одржавање чистоће, набавка контејнера			181.000,00	181.000,00			33.000,00	33.000,00			214.000,00	214.000,00
A.2.7. Управљање отпадом - активности на одвођењу комуналног отпада			100.000,00	100.000,00							100.000,00	100.000,00
A.2.8. Противпожарна заштита - противпожарна дежурства, регистрација противпожарних возила, одржавање ПП апарата, табле забрана ложења ватре							50.000,00	50.000,00			50.000,00	50.000,00
A.2.9. Противпожарна заштита - одржавање ПП пруга			350.000,00	350.000,00							350.000,00	350.000,00
A.3. Презентација заштитеног подручја			1.340.000,00	1.340.000,00			348.000,00	348.000,00			1.688.000,00	1.688.000,00
A.3.1. Ogлашавање, маркетинг, припрема за штампу, стратешка процена утицаја...			150.000,00	150.000,00							150.000,00	150.000,00
A.3.2. Израда и штампање визит карти												
A.3.3. Израда WEB сајта												
A.3.4. Набавка рачунара			150.000,00	150.000,00			100.000,00	100.000,00			250.000,00	250.000,00
A.3.5. Набавка лап топ рачунара			100.000,00	100.000,00							100.000,00	100.000,00
A.3.6. Заснивање и одржавање базе података			500.000,00	500.000,00							500.000,00	500.000,00
A.3.7. Набавка штампача са скенером			50.000,00	50.000,00			50.000,00	50.000,00			100.000,00	100.000,00
A.3.8. Реализација програма презентације ЗП - Кошутњак												
A.3.9. Снимање репортаже			390.000,00	390.000,00			198.000,00	198.000,00			588.000,00	588.000,00
Укупно A.0	4.902.177,04	416.400,00	18.422.481,96	23.741.059,00	1.367.822,96	220.800,00	2.482.884,45	4.071.507,41	6.270.000,00	637.200,00	20.905.366,41	27.812.566,41
B.0. Управљање посетницима												
B.1. Израда и штампање флајера			7.149,78	7.149,78			9.075,00	9.075,00			16.224,78	16.224,78
Укупно B.0			7.149,78	7.149,78			9.075,00	9.075,00			16.224,78	16.224,78
B.0. Регулисање имовинско правних односа												
Укупно B.0												
Г.0. Праћење и унапређење стања заштитених подручја												
G.1. Мониторинг поткорњака			300.000,00	300.000,00							300.000,00	300.000,00
G.2. Мониторинг мрског медвџа	300.000,00		400.000,00	700.000,00					300.000,00		400.000,00	700.000,00
G.2.1. Набавка фото клопи			250.000,00	250.000,00							250.000,00	250.000,00
Укупно G.0	300.000,00		950.000,00	1.250.000,00					300.000,00		950.000,00	1.250.000,00
D.0. Уређење простора и одрживо коришћење природних ресурса												
D.1. Израда и постављање надстрешнице са столцима			224.400,00	224.400,00			112.200,00	112.200,00			336.600,00	336.600,00
D.2. Израда и постављање гарнитуре столица са клупама			85.000,00	85.000,00			19.602,00	19.602,00			104.602,00	104.602,00
D.3. Израда и постављање ложита и корпи за отпатке							59.600,00	59.600,00			59.600,00	59.600,00
D.4. Иградња дрвеног моста												
D.5. Иградња високе осматрачнице												
D.6. Иградња ниске осматрачнице		170.000,00		170.000,00						170.000,00	170.000,00	170.000,00
D.7. Набавка панорамских двогледа												
D.8. Уређење и обележавање 300 км планинских стаза			3.000.000,00	3.000.000,00							3.000.000,00	3.000.000,00
D.9. Уређење пешачких и бициклистичких стаза и кошење траве							671.550,00	671.550,00			671.550,00	671.550,00
D.9.1. Набавка тримера за траву			160.000,00	160.000,00							160.000,00	160.000,00
D.10. Уређење и одржавање путева у Парку природе			3.000.000,00	3.000.000,00							3.000.000,00	3.000.000,00
D.10.1. Набавка комбиноване грађевинске машине			9.912.000,00	9.912.000,00							9.912.000,00	9.912.000,00
D.11. Трошкови израде основа газдовања шумама			3.700.000,00	3.700.000,00							3.700.000,00	3.700.000,00
D.12. Опремање службених простора			1.400.000,00	1.400.000,00							1.400.000,00	1.400.000,00
D.13. Активности у рибарском подручју - израда Програма газдовања рибарским подручјем			500.000,00	500.000,00							500.000,00	500.000,00
D.14. Активности у рибарском подручју - коришћење у рибарском подручју Златибор												
Укупно D.0			22.151.400,00	22.151.400,00			862.952,00	862.952,00			23.014.352,00	23.014.352,00
E.0. Остали некатегорисани послови												
Укупно E.0												
Укупно планирани расходи	5.202.177,04	416.400,00	41.531.031,74	47.149.608,78	1.367.822,96	220.800,00	3.354.911,45	4.943.534,41	6.570.000,00	637.200,00	44.885.943,19	52.093.143,19

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ ЗА 2019. ГОДИНУ
Табела остварених прихода Парка природе "Златибор"

Ред.број	Извори прихода	Износ у динарима
1.	Средства Буџета Републике Србије	6.570.000,00
	1.1. Министарство заштите животне средине	6.570.000,00
	1.2. Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Управа за шуме	
	1.3. Остала средства Републике Србије	
2.	Сопствени приходи	45.523.143,19
	2.1. Приходи од обављања делатности	637.200,00
	2.2. Приходи од накнада за коришћење заштићеног подручја	44.885.943,19
	2.3. Остали сопствени приходи	
3.	Средства буџета јединице локалне самоуправе	0,00
	3.1.	
4.	Средства донација, поклона и помоћи	0,00
	4.1.	
	4.2.	
	4.3.	
5.	Остала средства	0,00
	5.1.	
	5.2.	
Укупно приходи:		52.093.143,19

ОСТВАРЕЊЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ЗА 2019. ГОДИНУ - ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ
Табела остварених расхода заштићеног подручја Парк природе "Златибор"

	Врста расхода	Укупно Парк природе "Златибор"			
		Извори и износи средстава (у динарима)			
		Буџет РС	Сопствена средства	Средства из накнада	Укупно
	А.0 Чување, одржавање и презентација заштићеног подручја				
	А.1. Чуварска служба	4.110.000,00	436.600,00	15.642.759,00	20.189.359,00
	А.1.1. Бруто зараде чувара	4.110.000,00	162.000,00	598.000,00	4.870.000,00
	А.1.2. Бруто зараде руководиоца чуварске службе		117.600,00	1.058.400,00	1.176.000,00
	А.1.3. Материјални трошкови (гориво, мазиво, регистрација, сервис)		157.000,00	1.598.000,00	1.755.000,00
	А.1.4. Бруто зараде чувара шума, реверних инжењера и шефа ШУ "Златибор"			4.200.000,00	4.200.000,00
	А.1.5. Опрема за чуварску службу - двогледи			180.000,00	180.000,00
	А.1.6. Опрема за чуварску службу - фотоапарати			277.500,00	277.500,00
	А.1.7. Опрема за чуварску службу - двогледи за ноћно осматрање			300.000,00	300.000,00
	А.1.8. Опрема за чуварску службу - батеријске лампе			90.000,00	90.000,00
	А.1.9. Опрема за чуварску службу - ГПС уређаји			480.000,00	480.000,00
	А.1.10. Набавка путничког и теренског возила			6.860.859,00	6.860.859,00
	А.2. Одржавање заштићеног подручја	2.160.000,00	200.600,00	3.574.607,41	5.935.207,41
	А.2.1. Бруто зараде осталог особља запосленог код управљача - израда управљачких докумената	160.000,00	176.400,00	1.331.964,21	1.668.364,21
	А.2.1.1. Материјални трошкови настали приликом израде управљачких докумената				
	А.2.2. Обележавање и обнављање граница	2.000.000,00	24.200,00	883.900,00	2.908.100,00
	А.2.3. Израда и постављање путоказа и постављање ознака табли			280.743,20	280.743,20
	А.2.4. Израда, постављање информативних табли			337.000,00	337.000,00
	А.2.5. Одржавање постојећих информативних табли			27.000,00	27.000,00
	А.2.6. Управљање отпадом - одржавање чистоће, набавка контејнера			214.000,00	214.000,00
	А.2.7. Управљање отпадом - активности на одвојењу комуналног отпада			100.000,00	100.000,00
	А.2.8. Противпожарна заштита - противпожарна дежурства, регистрација противпожарних возила, одржавање ПП апарата, табле забрана ложења ватре			50.000,00	50.000,00
	А.2.9. Противпожарна заштита - одржавање ПП пруга			350.000,00	350.000,00
	А.3. Презентација заштићеног подручја			1.688.000,00	1.688.000,00
	А.3.1. Оглашавање, маркетинг, припрема за штампу, стратешка процена утицаја...			150.000,00	150.000,00
	А.3.2. Израда и штампање визит карти				
	А.3.3. Израда WEB сајта				
	А.3.4. Набавка рачунара			250.000,00	250.000,00
	А.3.5. Набавка лап топ рачунара			100.000,00	100.000,00
	А.3.6. Заснивање и одржавање базе података			500.000,00	500.000,00
	А.3.7. Набавка штампача са скенером			100.000,00	100.000,00
	А.3.8. Реализација програма презентације ЗП - Кошутњак				
	А.3.9. Снимање репортаже			588.000,00	588.000,00
	Укупно А.0	6.270.000,00	637.200,00	20.905.366,41	27.812.566,41
	Б.0. Управљање посетиоцима				
	Б.1. Израда и штампање флајера			16.224,78	16.224,78
	Укупно Б.0			16.224,78	16.224,78
	В.0. Регулисање имовинско правних односа				
	Укупно В.0				
	Г.0. Праћење и унапређење стања заштићених подручја				
	Г.1. Мониторинг поткорњака			300.000,00	300.000,00
	Г.2. Мониторинг мрког медведа	300.000,00		400.000,00	700.000,00
	Г.2.1. Набавка фото клопки			250.000,00	250.000,00
	Укупно Г.0	300.000,00		950.000,00	1.250.000,00
	Д.0. Уређење простора и одрживо коришћење природних ресурса				
	Д.1. Израда и постављање надстрешнице са столовима			336.600,00	336.600,00
	Д.2. Израда и постављање гарнитуре столова са клупама			104.602,00	104.602,00
	Д.3. Израда и постављање ложишта и корпи за отпатке			59.600,00	59.600,00
	Д.4. Изградња дрвеног моста				
	Д.5. Изградња високе осматрачнице				
	Д.6. Изградња ниске осматрачнице			170.000,00	170.000,00
	Д.7. Набавка панорамских двогледа				
	Д.8. Уређење и обележавање 300 км планинарских стаза			3.000.000,00	3.000.000,00
	Д.9. Уређење пешачких и бициклистичких стаза и кошење траве			671.550,00	671.550,00
	Д.9.1. Набавка тримера за траву			160.000,00	160.000,00
	Д.10. Уређење и одржавање путева у Парку природе			3.000.000,00	3.000.000,00
	Д.10.1. Набавка комбиноване трајевинске машине			9.912.000,00	9.912.000,00
	Д.11. Трошкови израде основа газдовања шумама			3.700.000,00	3.700.000,00
	Д.12. Опремање службених просторија			1.400.000,00	1.400.000,00
	Д.13. Активности у рибарском подручју - израда Програма газдовања рибарским подручјем			500.000,00	500.000,00
	Д.14. Активности у рибарском подручју - коришћење у рибарском подручју Златибор				
	Укупно Д.0			23.014.352,00	23.014.352,00
	Е.0. Остали некатегорисани послови				
	Укупно Е.0				
	Укупно планирани расходи	6.570.000,00	637.200,00	44.885.943,19	52.093.143,19